

VZGOJNI NAČRT

1. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Temeljne vrednote in vzgojna načela bomo povzeli v skladu s konceptom vizije naše šole.

Vizija in poslanstvo

Osnovna šola Ivana Babiča-Jagra želi postati šola, usmerjena v doseganje temeljnih vrednot sodobne šole: skrbeti za posameznika in njegov razvoj, skrbeti za enake možnosti izobraževanja in doseganje znanja, gojiti spoštovanje, strpnost in zaupanje med udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa in biti odprta v širši regijski in mednarodni prostor. Ta vizija predstavlja dolgoročni cilj, kateremu se želimo čim bolj približati.

To bomo dosegali postopoma z uresničevanjem strateških ciljev:

- uresničevanje vsakoletnega delovnega načrta šole skladno z zakonodajo,
- organizacija kakovostnega in učinkovitega pouka,
- razvoj prepoznavnega vzgojnega koncepta šole z grajenjem sistema vrednot,
- skrb za učence s posebnimi potrebami,
- uresničevanjem koncepta dela z nadarjenimi učenci,
- gradnja kakovostnih odnosov med delavci šole, učenci in starši,
- ohranjanje vodilne vloge pri uporabi informacijske in komunikacijske tehnologije pri vseh dejavnostih šole,
- izobraževanje strokovnih delavcev šol v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport ter Zavodom RS za šolstvo,
- sodelovanje s šolami v domačem in mednarodnem prostoru,
- razvijanje preventivne dejavnosti s prizadevanjem za zdravo življenje (zdrava prehrana in gibanje).

VREDNOTE se bodo nanašale na:

ODGOVORNOST: izkazujejo jo učenci s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; učitelji s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo; starši s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.

SPOŠTOVANJE: medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve.

ZNANJE: odpira nam pot od enega do drugega, kar nam omogoča, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.

VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje in strpnost, sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.
-

2. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani.

S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, govorilne ure) sodelovanja, spodbujali medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti (srečanja, predstave, praznovanja) v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote.

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje težav, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole - kodeks ravnanja. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalni center in druge ustanove.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno, po telefonu, pisno. V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

3.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da s prednostjo majhne šole ustvarjamo družinsko vzdušje na šoli. Učenci se tako počutijo varne in sprejete, pri šolskem delu so motivirani, zavzeti, ustvarjalni in prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela pravila oddelka, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in ki bodo spodbujala medsebojno povezanost in sodelovanje, gradila na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

Spodbujali bomo tudi razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč, in sicer z delavnicami, ki urijo socialne veščine. Poudarjali bomo in nagrajevali zgledno vedenje učencev.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole bomo organizirali v okviru ur oddelčne skupnosti, interesnih dejavnosti in tudi v okviru šolskih projektov.

Posebno pozornost bomo posvetili določenim temam, kot so: medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki, medvrstniška pomoč, razvijanje socialnih veščin, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, strpnost, odvisnosti, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših ...

Izvajali bomo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost in skrbeli za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Prav posebno pozornost bomo namenili spoznavanju, učenju in razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in kritičnemu vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

Prizadevali si bomo za takojšnje in načrtno reševanje težav in konfliktov.

3.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju težav v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanja odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- usvajati uspešne metode in strategije učenja in jih uporabljati v praksi,
- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati težave in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, doživljanje neuspehov, konflikti, apatičnost ...

- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčne skupnosti, pogovornih ur, ob sprotnem reševanju težav in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole. Svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih težav učencev izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, kar zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki, učitelji in enkratne ali občasne kršitve pravil šolskega reda. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in socialne pomoči.

4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

4.1 Restitucija in mediacija

Restitucija (povračilo škode) je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje težavo. Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in sami popravijo posledice slabo preišljenih dejanj.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala stranem v sporu. V mediaciji prevzmeta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole) in je ustrezno praktično in teoretično usposobljen.

4.2 Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi predstavljajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju težav in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanje možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- Ukinitvev nekaterih pravic in ugodnosti, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov.
- Povečan nadzor nad učencem, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- Zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem težav v soglasju s starši.
- Ko učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), šola poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.
- Odstranitev učenca od pouka: mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju težave, zaradi katere ga ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan; skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne opomine. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

4.3 Vzgojni ukrepi – administrativne sankcije

Minister za šolstvo podrobneje določi postopek izrekanja vzgojnih opominov in varstvo pravic učencev.

Vzgojni opomin se izreče, ko so izčrpana vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno itd.). V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo, v nekaterih primerih tudi brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Vzgojni opomini so:

1. vzgojni opomin
2. vzgojni opomin
3. vzgojni opomin

V. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena Zakona o osnovni šoli – UPB3, št. Ur.l. 81/06 in 102/07).

1. VZGOJNE DEJAVNOSTI, UKREPI IN OPOMINI

V prvem tednu pouka vsak posamezni oddelek pregleda vzgojni načrt, šolski red in oblikuje svoja skupna pravila, vodijo nas že izoblikovana pravila šole.

Vzgojni ukrepi, ki sledijo vzgojnim dejavnostim, so posledica kršitev pravil šolskega reda in oddelčnih pravil. Učencem pomagajo spoznati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Cilji izvajanja vzgojnih dejavnosti, ukrepov in opominov so:

- učitelji imajo orodje za vzpostavljanje discipline pri pouku in ostalih šolskih dejavnosti
- šola jasno postavi meje učencem,
- preusmerjamo neprimerno vedenje v sprejemljivo,
- učenci nosijo posledice neprimernega vedenja,
- starši prejmejo povratno sporočilo o vedenju njihovega otroka in našo podporo za učinkovitejše vzgojno ravnanje.

Vzgojna dejavnost, ukrep in opomin so za učence obvezujoči.

1.1. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime.

1.1.1. Vsaka oddelčna skupnost bo sprejela **pravila oddelka**, ki bodo izhajala iz pravil šolskega reda in ki bodo spodbujala medsebojno povezanost in sodelovanje, gradila na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

1.1.2. Spodbujali bomo tudi **razvijanje socialnih veščin**, vrstniško sodelovanje in pomoč, in sicer z delavnicami, ki urijo socialne veščine. Poudarjali bomo in nagrajevali zgledno vedenje učencev.

1.1.3. **Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole** bomo organizirali v okviru ur oddelčne skupnosti, interesnih dejavnosti in tudi v okviru šolskih projektov.

Posebno pozornost bomo posvetili določenim temam, kot so: medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki, medvrstniška pomoč, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, strpnost, odvisnosti, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših ...

1.1.4. Izvajali bomo **preventivne dejavnosti**:

- za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov;
- dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost;
- za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje;
- spoznavanje, učenje in razvijanje moralnih vrednot, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.
- spodbujanje vseh oblik povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole.

1.1.5. Prizadevali si bomo za **takojšnje in načrtno reševanje težav in konfliktov**.

1.1.6. Učitelj lahko določi učencu, da **opravi neopravljeno obveznost tudi izven predvidenega časa pouka ali med odmorom**.

1.1.7. V primeru, da učenec krši pravila oddelka in šolskega reda, **ga dosledno navajamo in opozarjamo na upoštevanje le-teh preko individualnih in skupinskih pogovorov (glej poglavje Postopek ravnanja ob kršitvah, 1. do 4. točke)**

1.1.8. **razrednik lahko določi učencu dodatno** rediteljstvo, dežurstvo pri malici, pomoč učitelju pri raznih opravilih.

1.1.9. Razrednik, ŠSS opravi **razgovor s starši zaradi večkratnih zamujanj k pouku ali zaradi neopravičenih izostankov** (glej poglavje Ravnanje ob neopravičenih izostankih in zamujanju k pouku).

1.1.10. **Mediacija** (glej poglavje o mediaciji)

1. 2. VZGOJNI UKREPI

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko razredniku poda vsak delavec šole.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z:

nudenjem podpore,

pomoči in

vodenjem učenca k spremembi neustreznega vedenja in ravnanja.

Pri tem sodelujejo:

- učenec,
- starši in
- strokovni delavci šole, ki skupaj

oblikujejo predloge za reševanje problemov. Na podlagi strokovne odločitve se ukrep izvede.

Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **Mediacija** (glej poglavje Mediacija)
 - **Restitucija** (glej poglavje Postopek ravnanja ob kršitvah)
 - **Razgovor z ravnateljem, CSD zaradi neopravičenih izostankov in zamujanj k pouku** (glej poglavje Ravnanje ob neopravičenih izostankih in zamujanju k pouku).

1.2. 1. POSTOPEK RAVNANJA OB KRŠITVAH

- ustno opozorilo
- vpis kršitve
- po treh vpisanih kršitvah sledi razgovor z določenim učiteljem, kjer se ponavlja kršitev
- po prvi naslednji kršitvi opravi razgovor učitelj, razrednik in učenec.

Po opravljenem razgovoru, učitelj, razrednik oz. učitelj OPB zabeleži v dnevnik opažanj datum opravljenega razgovora.

- po naslednji kršitvi svetovalna služba pisno povabi starše na razgovor, kjer so prisotni razrednik, učitelj in učenec. **Temu sledi vzgojni ukrep.**
- vzgojni opomin
- prešolanje

1.2.1.1. USTNO OPOZORILO učitelja ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, motečemu učencu, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo, in dogovor o nadaljnjem vedenju. Učitelj motečega učenca **PRESEDE**, če obstajajo prostorske možnosti.

1.2.1.2. **VPIS KRŠITVE** učenca v dnevnik opažanj in pogovor z učencem (individualno ali v skupini), učenec mora odstraniti posledice svojega dejanja, če so le te nastale (se opraviči, počisti, vzpostavi prvotno stanje). Obnašanje učenca učitelj označi v listo Naj učenec (1. - 5. razred). Možnost ukrepov ob hujši kršitvi:

- **ODVZEM PREPOVEDANIH PREDMETOV:**

- Strokovni delavec lahko učencu začasno odvzame naprave ali predmete, s katerimi učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O takem odvzemu strokovni delavec, ki je predmet odvzel, še isti dan obvesti starše učenca, ki odvzeti predmet v šoli tudi prevzamejo.

- **ODSTRANITEV UČENCA OD POUKA OZIROMA IZ PROSTORA:**

- Kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnemu opozorilu, pogovorom in dogovorom ga učitelj odstrani od pouka.
- Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku.
- Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor v roku treh dni, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.
- Učenec, ki izvaja fizično nasilje, mora odmore preživeti v bližini dežurnega učitelja.
- V primeru osebne žalitve učitelja ali grožnje učitelju le ta takoj izreče ukrep izločitve (vsi predhodni ukrepi se preskočijo).
- Kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom, če je učenec preveč razburjen ali neobvladljiv, kadar učenec ogroža varnost sebe in drugih ali se predvideva, da bo ogrožal varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa, se ga odstrani od pouka.

V tem primeru strokovni delavec pokliče starše, ki so dolžni priti ponj v najkrajšem možnem času. Učenec počaka starše pod nadzorom svetovalnega delavca, učitelja ali drugega strokovnega delavca šole. Če starši odklonijo priti po otroka, o tem obvestimo center za socialno delo.

1.2.1.3. Po treh vpisanih kršitvah sledi **RAZGOVOR Z DOLOČENIM UČITELJEM**, kjer se ponavlja kršitev in se lahko določi vzgojno dejavnost:

PODALJŠANJE ALI PREKINITEV OBVEZNOSTI (npr. rediteljstvo, dežurstvo pri malici, pomoč učitelju pri raznih opravilih)

1.2.1.4. Po prvi naslednji kršitvi opravi **RAZGOVOR UČITELJ, RAZREDNIK, UČENEC** in se lahko **določi vzgojni ukrep**:

PODALJŠANJE ALI PREKINITEV OBVEZNOSTI (npr. rediteljstvo, dežurstvo pri malici, pomoč učitelju pri raznih opravilih)

1.2.1.5. Po naslednji kršitvi **svetovalna služba pisno povabi starše na razgovor**, kjer so prisotni razrednik, učitelj in učenec in se določi način **restitucije**, o kateri **se vodi zapisnik** na posebnem obrazcu.

Učenec s svojim vedenjem popravi napako na **enega od naslednjih načinov**:

- čiščenje okolice, garderobe, hodnikov, telovadnice, učilnic, jedilnice,
- urejanje učilnice,
- skupno dežurstvo v garderobi, na hodniku, v jedilnici, z dežurnim učiteljem,
- dodatna pomoč učencem, mlajšim učencem, strokovnim delavcem šole,
- obvezna udeležba pri urah socialnih iger,
- družbeno koristno delo (npr. pomoč hišniku, čistilki po pouku, med odmori, , čiščenje jedilnice, pomoč pri zbiranju starega papirja, urejanje okolice šole oz. šolskih površin po pouku, ...),
- šolsko delo dokonča po pouku,
- dodatno delo (po izboru učitelja učenec prebere starosti primerno literaturo na temo v zvezi s storjenim prekrškom in pripravi predstavitveni plakat oziroma referat ali seminarsko nalogo in predstavitev v razredu),
- pomoč pri pripravi prireditev, pomoč v knjižnici,
- izredno rediteljstvo,
- udeležba učenca na seminarju, predavanju na temo nasilje in poročanje o tem,
- zapis razmišljanja o ustrežnejših možnostih ravnanja v dani situaciji,
- zapis pozitivnih lastnosti učenca, do katerega se je kršitelj neprimerno obnašal,
- dodatne učne naloge.

1.3. VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

1.3. 1. Izrekanje vzgojnih opominov

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Naloge razrednika:

- preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole,
- katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla,
- opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora,
- pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru.

Z razrednikom sodeluje šolska svetovalna služba, po potrebi pa tudi drugi strokovni delavci šole.

Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

4.2. Način izrekanja, obveščanja in evidentiranja vzgojnih opominov

- Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.
- Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.
- Šola učencu izroči dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. Učenec en izvod s podpisom staršev vrne šoli.
- Če razrednik dvomi v verodostojnost podpisa staršev oziroma, če učenec v petih delovnih dneh od prejema ne vrne podpisanega obvestila, obvesti o tem starše.
- O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.
- Izrek opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in vanjo vloži tudi podpisan vzgojni opomin.

4.3. Individualizirani vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli:

- konkretne vzgojne dejavnosti,
- postopke in
- vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta sodelujeta razrednik in svetovalna služba. Lahko sodelujejo tudi starši učenca.

Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

4.4. Prešolanje brez soglasja staršev

V primeru ponavljajočega se ukrepanja in po 3 vzgojnih opominih, učiteljski zbor predlaga učenca za **PREŠOLANJE**. Če učenec kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola, sledi prešolanje.

Pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo si šola pridobi strokovna mnenja:

- centra za socialno delo
- soglasje šole, v katero bo učenec prešolan,

glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

2. POSTOPEK RAVNANJA OB NEOPRAVIČENIH IZOSTANKIH IN ZAMUJANJU K POUKU

Vzgojne dejavnosti oz. ukrepi ob nestrnjenih neopravičenih izostankih ali zamudah k pouku, so naslednji:

- do 3 ur: pisno obvestilo (s priporočeno pošto) staršem s strani razrednika.
- do 5 ur: pisno obvestilo in vabilo na razgovor (s priporočeno pošto) staršem s strani ŠSS.
- do 7 ur: pisno obvestilo in vabilo na razgovor (s priporočeno pošto) staršem s strani ravnatelja.
- Po 10 urah: v primeru neodzivanja staršev, se obvesti CSD.

Vzgojne dejavnosti oz. ukrepi ob strnjenih neopravičenih izostankih, so naslednji:

- do 3 dni: pisno obvestilo (s priporočeno pošto) staršem s strani razrednika.
- do 5 dni: pisno obvestilo in vabilo na razgovor (s priporočeno pošto) staršem s strani ŠSS.

- - do 7 dni: pisno obvestilo in vabilo na razgovor (s priporočeno pošto) staršem s strani ravnateljice.
- Po 10 dneh: v primeru neodzivanja staršev, se obvesti CSD.

Reditelj je lahko opravičeno odsoten zamujanja v primeru zadržanosti pri določenih predmetih.

3. POSTOPEK VZGOJNEGA UKREPANJA PRI DEJAVNOSTIH IZVEN ŠOLE

Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, šole v naravi, ekskurzije, pohodi ...), šola za takšnega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli ali predlaga hkratno udeležbo njegovih staršev.

Če učenec ostane na šoli, samostojno predela snov, o tem poroča, izdelava plakat, miselni vzorec, pripravi naloge za sošolce na to temo. Če je učenec na dan dejavnosti odsoten in je bilo že dogovorjeno nadomestno opravljanje dela, učenec delo opravi doma in ga nato predstavi v šoli.

V primeru, da se učitelj odloči za tak vzgojni ukrep, o tem predhodno obvesti svetovalno službo in starše. O tovrstnem ukrepu se vodi zapisnik na posebnem obrazcu.

4. PRIMERI KRŠITEV

4.1. Lažje kršitve

- zamujanje in neopravičeno izostajanje od pouka (do 5 ur)
- neprimerno vedenje (posmehovanje, preklinjanje, ugovarjanje, tekanje po šoli)
- učenec ne opravlja šolskih obveznosti (5-krat ali več v dveh tednih)
- hoja po šoli v obutvi, ki se uporablja za prihod v šolo in odhod domov
- uporaba mobilnih telefonov
- uporaba predvajalnikov glasbe
- uporaba videoigric
- nedosledno opravljanje nalog reditelja
- nespoštovanje pravil hranjenja garderobe
- zadrževanje v šolskih prostorih po končanem pouku in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih
- neupoštevanje pravil skrbi za čisto in urejeno šolo ter njeno okolico
- nespoštovanje in neupoštevanje pravil ravnanja in obnašanja v šolskih prostorih, na ekskurzijah, dnevih dejavnosti, šoli v naravi ...
- verbalno nasilje

4.2. Težje kršitve

- ponavljanje lažjih kršitev
- snemanje, fotografiranje drugih učencev ali delavcev šole
- ogrožanje svoje ali tuje varnosti
- ponavljajoče se neupoštevanje navodil učitelja in nespoštovanje razrednih pravil
- prinašanje in uporaba snovi, ki so neprimerne in škodljive za otrokov razvoj in zdravje, v šolo (uporaba ali posedovanje pirotehničnih sredstev ...)
- uporaba nevarnih predmetov in drugih predmetov, ki jih učenec v šoli ne potrebuje
- kraja lastnine šole, lastnine drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo
- neupoštevanje pravil za zagotavljanje varnosti (kajenje, uživanje alkohola ali drog ali napeljevanje učencev h kajenju, uživanju alkohola ali drog ali prinašanje omenjenega v šolo in njeno okolico)
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole
- izsiljevanje, ustrahovanje in drugo psihično nasilje
- teži posameznega prekrška odločajo strokovni delavci šole tudi na osnovi razgovorov z vsemi vpletenimi in ob upoštevanju vseh znanih okoliščin situacije.

5. MEDIACIJA

je postopek, v katerem se dve osebi, ki sta v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo kje so točke njihovega spora. Izmenjata si stališča, izrazita svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušata najti rešitev, ki bo ustrezala obema stranema v sporu. Mediacija je vedno prostovoljna.

V mediaciji prevzameta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole ali učenec, če šola izvaja vrstniško mediacijo), ki je ustrezno praktično in teoretično usposobljena.

Mediacija **lahko služi kot vzgojna dejavnost šole**, ko gre za **manjše spore med dvema osebama**, ali **kot vzgojni ukrep, ko gre za težje konflikte med dvema osebama**. Po končani mediaciji, se dogovor med dvema osebama zapiše v obliki zapisnika na posebnem obrazcu.

6. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učenec ali skupina učencev lahko za uspešno in prizadevno delo prejme pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev lahko predlagajo:

- oddelčna skupnost,
- razrednik ter
- drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj.

6.1. POHVALE so lahko ustne ali pisne. Izrekamo ali podeljujemo jih za:

- za graditev dobrih medsebojnih odnosov,
- za dobrosrčnost, prijaznost in solidarnost,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolskem parlamentu,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditvev pomembnih za šolo,
- za doslednost in vztrajnost pri delu,
- spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči, sodelovanje v prostovoljstvu,
- za vzorno vedenje in spoštovanje posameznika kljub njegovi drugačnosti,
- za vložen trud in prizadevnost pri pouku, interesnih dejavnostih šole in drugih dejavnostih, ki jih organizira šola,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- druge vrline in lastnosti, ki jih izkazuje posameznik in jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za ustne oz. pisne pohvale.

6.2. PRIZNANJA

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja podeljujemo za:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izven- šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih
- prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- iz drugih razlogov, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj.

6.3. NAGRADE

Nagrado lahko prejme posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost. Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. O vrsti nagrade za posameznega učenca ali skupino učencev odloča mentor v sodelovanju z ravnateljem.

Pohvalo za Naj učenca, priznanja in nagrade slavnostno podeljuje ravnateljica na prireditvi ob zaključku šole.

7. VARSTVO PRAVIC

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju ugovor glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30-ih dneh ne dobijo pisnega odgovora oz. z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

Ugovor:

se lahko poda na zapisnik pri ravnatelju oziroma se pošlje po pošti v osmih dneh po prejetju odločitve.

Učenčevi starši lahko podajo zahtevo za varstvo pravic (v nadaljnjem besedilu ugovor), če menijo, da so odločitve v zvezi z vzgojnim ukrepanjem in v drugih primerih neutemeljene oziroma nepravilne.

Na prvi stopnji odloča ravnatelj v naslednji primerih:

- pravicah in dolžnostih učenca, če za posamezno odločitev ni posebej določen pristojni organ,
- odložitvi začetka šolanja,
- o odložitvi šolanja med šolskim letom v prvem razredu na podlagi obrazloženega mnenja strokovne komisije.

Pritožbena komisija odloča o pritožbah v zvezi:

- z uresničevanjem pravic in
- dolžnosti otroka oziroma učenca.

Izmed članov pritožbene komisije imenuje predsednik sveta šole pet članov, ki odločajo v posameznem primeru.

Člani komisije za posamezni primer so:

- trije predstavniki delavcev šole in
- dva zunanja člana.

Pritožbena komisija odloča z večino glasov vseh članov. Pri odločanju morajo biti prisotni vsi člani.

/ VZGOJNI UKREPI – DOPOLNITVE: V. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL - Potrjeno na seji Sveta zavoda dne 18.3.2011 /

ravnateljica

Adelina Pahor, prof.